Mariborska knjižnica
Rotovški trg 2, 2000 Maribor – SI
t: 02 23 52 100, f: 02 23 52 127
info@mb.sik.si, www.mb.sik.si

Program prostovoljskih dejavnosti v Mariborski knjižnici
Priloga 1 Pravilnika o prostovoljskem delu

Akcijski plan usmeritve prostovoljstva v 2025-2027

Program prostovoljskih dejavnosti v Mariborski knjižnici (v nadaljevanju knjižnica) na splošno opredeljuje aktivnosti, pri katerih lahko prostovoljci sodelujejo v projektih prostovoljstva v sodelovanju z zaposlenimi in v skladu s Pravilnikom o prostovoljskem delu v MK ter individualnim dogovorom med prostovoljcem in knjižnico. V individualnem dogovoru je prostovoljsko delo za vsak posamezni primer določeno s posebnim programom.

1. Spodbujanje bralne kulture in uporabe knjižnične zbirke, promocija knjižnice

Dejavnost:

Knjižnica razvija številne aktivnosti, s katerimi izboljšuje dostopnost do knjižničnega gradiva in storitev za različne ciljne skupine, od najmlajših do najstarejših ter ljudi s posebnimi potrebami. Na tak način spodbuja branje in krepi bralno kulturo ter prepoznavnost knjižnice v okolju.

Sodelovanje prostovoljcev:

- sodelujejo pri izvajanju izposoje gradiva na dom, v bolnišnico, domove za starejše ali druge sorodne ustanove;
- sodelujejo z branjem v bralnih skupinah ali knjižnih klubih za vse starostne skupine;
- sodelujejo pri organizaciji dogodkov: pripravi prostora za prireditve in tehnične opreme, fotografiranju in snemanju dogodkov, pri informacijah udeležencem, pri postrežbi in pospravljanju;
- sodelujejo kot pomoč pri dejavnostih za otroke;
- sodelujejo kot pomoč strokovnim knjižničnim delavcem pri izobraževanju uporabnikov pri uporabi e-gradiv, on-line podatkovnih baz
- sodelujejo pri pripravi predstavitev ali promocije servisov in dejavnosti knjižnice, pri pripravi in distribuciji informativnih materialov
- sodelujejo pri pridobivanju mnenj uporabnikov, nudijo pomoč pri anketah in drugih orodjih evalvacije

Pričakovana znanja:

Poznavanje dejavnosti knjižnice, pomena knjižnice za okolje, sposobnost komuniciranja, razgledanost, glede na področje sodelovanja organizacijske sposobnosti, poznavanje IT tehnologij, natančnost in zanesljivost.

2. **Mentorstvo, inštrukcije, učna pomoč, prevajanje, računalniško opismenjevanje**

Dejavnost:

Knjižnica je prostor srečevanja uporabnikov z različnimi potrebami: v okviru prostorskih in drugih možnosti omogoča srečanja z brezplačno učno pomočjo za uporabnike. Knjižnica v okviru svojega poslanstva sodeluje pri razvoju osnovnega računalniškega opismenjevanja in pri obvladovanju specifičnih področij računalniške pismenosti.

Sodelovanje prostovoljcev:

- sodelujejo kot ponudniki in izvajalci specifičnih znanj za učno pomoč
- sodelujejo kot prevajalci v tuje jezike
- sodelujejo pri vodstvih po knjižnici in dogodkih v knjižnici v tujih jezikih
- sodelujejo pri izobraževanju za uporabo IT tehnologij za vse starostne skupine uporabnikov
- sodelujejo kot asistenti, ki pomagajo pri izvedbi delavnice
- samostojno vodijo in izvajajo delavnice

Pričakovana znanja:

Izkazana usposobljenost in poznavanje posameznega področja, znanje tujih jezikov in izkušnje pri posredovanju vsebin. Poznavanje IKT tehnologije , izkušnje vodenja delavnic in tečajev.

3. **Umovadba** – izrazita potreba po širjenju storitve, ki zahteva več usposobljenih izvajalcev

- Potencialni enoti: Knjižnica Pobrežje in Hiša kulture Rotovž
- Potencialni prostovoljci: posameznice in posamezniki z afiniteto za delo s starejšimi odraslimi

4. **Hiša kulture Rotovž**

- **Pred otvoritvijo:**
- 8-6 mesecev nabor potencialnih prostovoljcev in izobraževanje
- sodelovanje v promociji, selitvi, pripravi prostorov, preizkušanju naprav
- **Otvoritev:**
- pomoč pri prireditvi, usmerjanje obiskovalcev, deljenje promocijskega gradiva, predstavljanje uporabe različnih naprav, sodelovanje v dogodkih
- **Po otvoritvi**:
- 6 mesecev do 1 leto (možnost nadaljevanja)
- Redna prisotnost v Centru Rotovž več prostovoljcev, ki bodo nudili pomoč pri uporabi prostorov in naprav; pomoč v okviru programa makerspace; učna pomoč, vodstva po stavbi, animacija družabnih dejavnosti
- Upoštevanje specifičnih potreb (jezik, ranljive skupine)
- Pomoč pri koordinaciji prostovoljcev

- Potencialni prostovoljci: dijaki, študenti, upokojenci; posamezniki s specifičnimi znanji

5. Podpora splošne knjižnice pri zmanjševanje socialne izključenosti ranljivih skupin

Cilj projekta: povečanje prepoznavnosti knjižnice in uporabe knjižničnih storitev med pripadniki ranljivih skupin in skupin prebivalstva, ki knjižničnih storitev ne poznajo in/ali jih še ne uporabljajo; pozitivni vpliv na zmanjševanje socialne izključenosti in razvoj bralne pismenosti

Trajanje projekta: predvidoma 1 leto, z možnostjo podaljšanja ali nadgradnje na osnovi pozitivne ocene

Kratek opis del/nalog prostovoljca/-ke:

- vzpostavljanje kontakta z društvi/ustanovami v okolju, ki združujejo pripadnike ranljivih skupin in skupin, ki knjižničnih storitev ne poznajo in/ali jih še ne uporabljajo. Pri tem v osnovi izhajamo iz dokumentacije Analiza knjižničnih okolišev o UPP (sestavni del Profila enot)
- organiziranje obiskov pripadnikov ranljivih skupin v knjižnici in na dogodkih/prireditvah, ki so del redne knjižnične ponudbe (vodnik po prireditvah, informacijsko opismenjevanje, lit. pogovori itd.)
- usklajevanje dela z mentorjem in sodelovanje z drugimi zaposlenimi
- priprava obvestil o aktivnostih za notranjo in zunanjo javnost (po dogovoru z mentorjem)
- priprava poročil o delu

Zaradi prostorske stiske MK preučimo možnost dela na drugi lokaciji (npr. od doma ali na sedežu invalid. društva).